

Mishnah Makkot, chapter 3

משנה מכות פרק ג

(1) These receive lashes [by order of the Court [though some of those enumerated below are also liable *karet*]: One who has relations with his sister, or with his father's sister, or with his mother's sister, or with his wife's sister [during his wife's lifetime], or with his brother's wife, or with the wife of his father's brother, or with a menstruant. A widow who married a High Priest, a divorcee or a *halutzah* [i.e., a woman released from *yibum*,] who married an ordinary priest, a *mamzeret* [a woman born from certain incestuous forbidden unions] or a *netinah* [Gibeonite woman] who married an Israelite, an Israelite woman who married a *natin* or a *mamzer*. Regarding a woman who is both a widow and a divorcee, he [a High Priest] is liable for her because of two injunctions; regarding a woman who is both a divorcee and a *halutzah*, he [an ordinary priest] is liable [lashes] only for one injunction [since *halutzah* is not explicitly mentioned as being prohibited in Leviticus, 21:7, but is derived from the wording by implication and according to some opinions is only Rabbinically prohibited (see Tosfot Yom Tov)].

א אלו הן הלוקין, הבא על אחותו, ועל אחות אביו, ועל אחות אמו, ועל אחות אשתו, ועל אשת אחיו, ועל אשת אחי אביו, ועל הנדה, אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולמזמר. אלמנה וגרושה, חייבין עליה משום שני שמות. גרושה וחלוצה, אינו חייב אלא משם אחד בלבד: ב הטמא שאכל את הקדש, והבא אל המקדש טמא, והאוכל חלב, ודם, ונותר, ופגול, וטמא, השוחט והמעלה בחוץ, והאוכל חמץ בפסח, והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים, והמפטם את

(2) [These receive lashes:] A person who ate something sanctified or entered the Sanctuary while in a defiled state; one who eats *helev* [forbidden fat], or blood, or *notar*, or *pigul*, or [a sacrifice that has become] defiled; one who slaughters, or offers [a sacrifice], outside [the Temple]; one who eats *hametz* on Pesah; one who eats and performs labor on Yom Kippur; one who prepares the [anointing]

רבנו עובדיה מברטנורא

א אלו הן הלוקין. אלו לא דוקא דתנא ושייר לוקין טובא. אלא תנא חייבי כריתות לאשמועינן דיש מלקות בחייבי כריתות ותנא אלמנה וגרושה לאשמועינן אלמנה והיא גרושה חייבין עליה משום שני שמות. ותנא טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו דלא מפורש אזהרה דידהו בהדיא. וכן הקדש שלא נפדה. ואיירי דתנא הקדש. תנא מעשר שני דתרווייהו מלקות דידהו משום מחוסרי פדיה וכן ברובן איכא צד חדוש: נתינה. מן הגבעונים היא ומלקות דידה מלא תחתן במ אלמנה. שנתאלמנה מאיש אחר. והיא גרושה. חייב עליה שני מלקיות משום שני שמות. משום שני אזהרות ששניהם מפורשות במקרא. ואזהרה אתרווייהו קאמר. גרושה והיא חלוצה אינו חייב עליה משום שני שמות שהחלוצה אינה כתובה. אלא מרבויה מייתנין לה דתניא גרושה אין לי אלא גרושה. חלוצה מנין. ת"ל ואשה ב המפטם את השמן. העושה שמן דוגמת שמן המשחה: והסך בשמן המשחה.

oil [for unauthorized purposes]; one who prepares the incense [of the Temple, not for Temple usage]; one who anoints with the oil of anointing [prepared By Moshe Rabbeinu who was not commanded to do so]; one who eats improperly slaughtered animals, torn or diseased animals, prohibited animals, and reptiles. One who ate *tevel* [untithed produce, an offense punishable by premature death

through Heaven, this prohibition is based on the verse: "And they must not desecrate the holy items ... that which they elevate to the Lord" (Leviticus 22:15), even that which will be elevated] and one who eats of *ma'aser rishon* from which *terumah* has not yet been taken [to be given to the priest, [which is included in the prohibition of eating *tevel*], or [he ate defiled] unredeemed *ma'aser sheini* [even if he was already in Jerusalem] and [unredeemed] consecrated property. How much must he eat from the *tevel* to be liable [court-imposed lashes]? Rabbi Shimon says: Any amount; while the Sages say: A *ke-zayit* [as an olive]. Rabbi Shimon said to them: Do you not agree with me that a person is liable [lashes] if he eats an ant of insignificant amount? They said to him: [This is so only] because it is a separate creature. He said to them: A single kernel of *tevel*-wheat is also a separate entity [the *halachah* does not follow Rabbi Shimon since a kernel is not considered a creature].

(3) [Also liable, court-imposed lashes:] One [a priest] who eats firstfruits before he [the owner] reads over them [the section of "An Aramite sought to destroy

רבנו עובדיה מברטנורא

שעשה משה רבינו ע"ה **אכל טבל**. אזהרתיה מלא יחללו את קדשי בני ישראל אשר ירימו (ויקרא כב) בעתידן לתרום הכתוב מדבר: **ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו**. שאף הוא במיתה כטבל דכתיב (במדבר יח) ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן וגומר **ומע"ש שלא נפדה**. מע"ש שנטמא ואפילו הוא בירושלים אסור לאכלו עד שיפדם והאכלו בירושלים עד שלא נפדה לוקה ואזהרתו מולא בערתי ממנו בטמא (דברים כו) בין שאני טמא והוא טהור בין שאני טהור והוא טמא ומנין למע"ש שנטמא שפודין אותו בירושלים שנאמר (שם יד) כי לא תוכל שאתו פי' לא תוכל לאכלו כדכתיב (בראשית מג) וישא משאת מאת פניו **והקדש שלא נפדה**. לא כתיב ביה לאו בהדיא אלא אתיא אזהרה דידיה ג"ש דחט חט מתרומה ואף על גב דמיעט רחמנא ומתו בו ולא במעילה. ממיתה מעטיה ולא מאזהרה: **באוכל נמלה שהוא חייב**. משום שרץ השורץ על הארץ (ויקרא יא) ואף על גב דלית בה כשעור: **אף חטה אחת כברייתה**. ולית הלכתא ברבי שמעון דלא קרינן בריה אלא לבריה שיש לה נשמה בלבד **ג' עד שלא קרא עליהם**. ארמי אובד אבי וגו' אבל לאחר שקרא

השמן, והמפטם את הקטרת, והסך בשמן המשחה, והאוכל נבלות וטרפות, שקצים ורמשים. אכל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שלא נפדו. כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב, רבי שמעון אומר כל שהוא, והכמים אומרים כזית. אמר להם רבי שמעון, אין אתם מודים לי באוכל נמלה כל שהוא חייב. אמרו לו, מפני שהיא כברייתה. אמר להן, אף חטה אחת כברייתה: **ג' האוכל בכורים עד שלא קרא**

my father” (see Deuteronomy, 26:1-10), the Gemara 17a, explains that this is the view of Rabbi Akiva, however, the Sages maintain, that a priest would only receive lashes if he ate firstfruits before they were placed before the altar (see *ibid.* verse 4), the *halachah* follows the Sages]; [one who eats] most sacred sacrifices outside the partitions of the Temple; less sacred sacrifices, and [pure] *ma'aser sheini*, outside the walls [of Jerusalem, which had already been brought to Jerusalem]; one who breaks the bone of a ritually pure Pesah sacrifice — he [the aforementioned] receives forty lashes. But one who leaves over of the [meat of] the ritually pure [Pesah sacrifice, after its proper time, regarding which the Torah states: “Any of it which is left over until morning must be burned in fire” (Exodus 12:10), and thus is a negative precept which is followed by the fulfillment of a positive act (לאו שניתק לעשה), in addition this prohibition is transgressed without committing any action, and as such is (לאו לא) and thus not liable to lashes] and one who breaks [the bone] of the ritually defiled [and invalid Pesah sacrifice], does not receive forty [lashes]. (4) [Scripture states: “If you come across a bird's nest ... and it contains fledglings or eggs if the mother is brooding over the fledglings or over the eggs, you must not take the mother from upon the young” (Deuteronomy 22:6). “You must surely cast off the mother” (*ibid.* verse 7).] Regarding one who takes the mother [bird] with the children: Rabbi Yehudah [maintains that the verse: “You must surely

רבנו עובדיה מברטנורא

עליהם אינו לוקה אם אכלן לפי שהן ממנו של כהן. וזו דברי ר"ע אבל חכמים אומרים בכורים הנחה מעבבת בהן. קריאה אין מעבבת בהן והאוכל אחר הנחה בעורה. אף על פי שעדיין לא קרא עליהן. אינו לוקה. והלכה כחכמים. ואזהרתן מדכתיב (דברים יב) לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגן וגו'. ותרומת ירך. ואמר מר ותרומת ירך אלו הבכורים דאילו תרומה אינה טעונה הבאת מקום. ובכורים נמי אינו לוקה עליהן אלא אם אכלן אחר שראו פני ירושלים קודם הנחתן בעורה. אבל אכלן בגבולין קודם שיכנסו לירושלים אינו לוקה: **קדשי קדשים חוץ לקלעים**. קדשים קלים חוץ לחומה כל הני אזהרתן מלא תוכל לאכול בשעריך וגו'. וכל נדריך אשר תדור שכל אכילה חוץ למקום הקבוע לה מקרי אכילת שעריך: **ומע"ש**. לעיל תנן מעש' שני טמא שלא נפדה כדפרשינן. והבא תנן מע"ש טהור שאכלו חוץ לחומה. ודוקא שאכלו חוץ לחומה אחר שראה פני ירושלים הוא שלוקה אבל האוכל מע"ש בגבולים. קודם שיכנס לירושלים אינו לוקה דכתיב (שם) לפני ה' אלהיך תאכלנו. ואחר כך לא תוכל לאכול בשעריך: **המותיר**. אינו לוקה דכתיב (שמות יב) לא תותירו ממנו עד בוקר. והנותר ממנו עד בוקר באש תשרופו. בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה לומר אם עברת על לאו. קיים עשה שבה ואינך לוקה. ועוד לא תותירו הוי לאו שאין בו מעשה וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו: **והשובר**. עצם בפסח טמא אינו לוקה. דאמר רחמנא(שם) ועצם לא תשברו בו בכשר ולא

cast off the mother” is a continuation of “You must not take the mother from among the young” and thus if one does so Rabbi Yehudah] says: He receives lashes but need not send away [the mother]; but the Sages [who maintain that the second verse is actually a positive precept following a negative precept] say: He sends away [the mother], and does not receive lashes.

This is the general rule: Whenever a negative precept will require the fulfillment of some positive act (לאו שניתק לעשה), a person is not liable [lashes as long as he could still fulfill the positive precept, however if for instance the mother died so that he could no longer send her off, he would be liable lashes].

(5) One who makes baldness on his head [in mourning over the dead, prohibited in Deuteronomy 14:1]), and the one who rounds the corners of his head (see Leviticus 21:5), and the one who destroys the corner of his beard (see ibid. 19:27), and the one who makes a single incision [on himself, in mourning] for the dead (see ibid. verse 28) — is liable [lashes for each individual act for any of the aforementioned]. If a person made a single incision for five dead, or five incisions for a single dead person — he is liable [lashes] for each one of them. On [rounding] the head — [he is liable] for two [corners], one for one side and one for the other side; on [destroying the corners of] the beard — [he is liable

רבנו עובדיה מברטנורא

בפסול: ד לוקה ואינו משלח. דסבירא ליה לר"י שלח תשלח מעיקרא משמע. ואף על גב דכתיב שלח תשלח אחר לא תקח. לאו למימרא דאם לקחת תשלח אלא לא תקח. אבל שלחנה קודם לקיחה. ואין זה לאו הניתק לעשה: וחכ"א משלח ואינו לוקה. קסברי שלח אחר לקיחה משמע. והוי לאו הניתק לעשה. והל' כחכמים: כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה. שאמרה תורה אם עברת על לאו קיים העשה כגון לא תקח האם על הבנים. ואם לקחת שלח תשלח. לא תבא אל ביתו לעבוט עבוטו. ואם באת והעבטת עבוטו השב תשיב לו את העבוט. כל אלו אם קיים העשה אינו לוקה. אבל לא קיים העשה כגון שלקח האם על הבנים. ושחטה או שמתה. לקח העבוט מביתו ונשרף שאינו יכול לקיים העשה הרי זה לוקה: ה הקורח קרחה. משום דמחייב על כל קרחה וקרחה ועל כל שריטה ושריטה ועל כל פאה ופאה. משא"כ באוכל חלב וחלב. משום הכי תננהו במתני' אבל שאר לאוי גרידי שאין בהן חרוש לא תנא: קרחה. על מת. כדכתיב (דברים יד) ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת ואף על גב דגבי כהנים לא כתיב על מת. כבר למדו בגזירה שוה מקרחה קרחה. מה בישראל על מת. אף בכהנים על מת. ושיעור קרחה כגריס: המקיף את ראשו. משוה צדעיו לאחורי אזנו ופדחתו ואפילו על גלוח שבמספרים שאין בו השחתה. חייב על פאת הראש. דדוקא בוקן כתיב השחתה ואינה אלא בתער. אלא בפאת הראש הקפה כתיב בכל ענין שהוא מקיף חייב: שריטה אחת על חמש מותים. או חמש שריטות על מת אחד. דכתיב (ויקרא יט) ושרט לנפש לא תתנו לחיב

יהודה אומר, לוקה ואינו משלח. וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה. זה הפלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין חיבין עליה: ה הקורח קרחה בראשו, והמקיף פאת ראשו, והמשחית פאת זקנו, והשורט שריטה אחת על המת, חיב. שרט שריטה אחת על חמשה מותים או חמש שריטות על מת אחד, חיב על כל אחת ואחת. על הראש, שתיים, אחת מכאן ואחת מכאן. על הזקן,

for] two [corners, upper and lower jaw] on one side, and two [such corners] on the other side, and one below [on the area of the chin]. Rabbi Eliezer says: If he removed it [the beard] all at once, [since it is the same prohibition, it is the same as if one who was warned ate two olive sized portions of prohibited fats in one motion] he is liable only once. And one is not liable [for removing a beard] until he removes it with a razor. Rabbi Eliezer says: Even if he removed it with pincers or a shaving

שְׁתִּים מִכָּאן וְשְׁתִּים מִכָּאן וְאַחַת מִלְמָטָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אִם נִטְלוּ כָּלֹּ כְּאַחַת, אֵינוֹ חַיֵּב אֶלָּא אַחַת. וְאֵינוֹ חַיֵּב עַד שְׁיִטְלֵנוּ בַתְּעַר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אֶפְלוּ לְקִטּוֹ בַּמִּלְקָט אִם בְּרַהֲיִטְנִי, חַיֵּב: וְהַכּוֹתֵב כְּתִבְתָּ קַעֲקַע, כְּתִבְתָּ וְלֹא קַעֲקַע, קַעֲקַע וְלֹא כְּתִבְתָּ, אֵינוֹ חַיֵּב, עַד שְׁיִכְתּוֹב וְיִקַּעֲקַע בְּדָוּוֹ וּבְכַחֲלוֹ וּבְכָל דְּבָר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה מְשׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אֵינוֹ חַיֵּב עַד שְׁיִכְתּוֹב שֵׁם הַשֵּׁם, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט) וּכְתַבְתָּ קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בְכֶם אֲנִי ה': זְנוּיִר שֶׁהִיָּה שׁוֹתֶה בֵּינָן כָּל הַיּוֹם, אֵינוֹ חַיֵּב אֶלָּא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תִּשְׁתֶּה אֶל תִּשְׁתֶּה וְהוּא שׁוֹתֶה, חַיֵּב עַל כָּל

instrument, he is liable.

(6) One who incises a tattoo [receives lashes]: If he inscribed the pigment but did not puncture [the skin], or [if he] punctured [the skin], but did not insert the pigment [into the incision], he is not liable until he inserts the pigment and punctures [the skin, and the pigment must be] with ink, or with kohl, or with anything that leaves a [permanent] mark. Rabbi Shimon ben Yehudah says in the name of Rabbi Shimon [bar Yohai]: He is not liable until he writes a name [of idolatry], as it says: “You shall not make any tattoo on yourselves, I am the Lord” [taken to mean that he tattooed the name of idolatry. The *halachah* does not follow Rabbi Shimon] (Leviticus 19:28).

(7) If a Nazir drinks wine the entire day, [but he was warned only once, if he began drinking within the time it takes to say: “Peace be with you Rabbi and teacher, known as **תוך כדי דיבור** and continued drinking the entire day] he is liable [lashes] only once. If they [warned and] said to him: “Don't drink [wine], Don't drink [wine],” but he drank [after each time he was warned] — he liable for each

רבנו עובדיה מברטנורא

על כל שריטה ושריטה. ועל כל נפש ונפש ואף על פי שלא היתה שם אלא התראה א'. והיו כל ה' שריטות בבת אחת חייב: **על הראש ב'**. אחת על ימין ואחת על שמאל: **ועל הזקן ב' מכאן וב' מכאן**. מקום חבור הסנטר לעצם. א' מימין הסנטר ואחת משמאל ושבולת הזקן באמצע. הרי שלש. וחבור הצדע' מכאן ומכאן. הרי חמש. לחי העליון המחובר לצדעים ולחי התחתון שבימין. ולחי העליון והתחתון שבשמאל. הרי ב' מכאן. וב' מכאן. וסוף הזקן שהשער יוצא ממנו כעין שבולת. לפיכך נקראת שבולת הזקן. הרי זה חמש: **אינו חייב אלא א'**. דכיון דלאו א' הוא הרי הוא כאוכל ב' זתים של חלב בהתראה אחת: **עד שיטלנו בתער**. אפאת זקן קאי דכתיב ביה גלוח והשחתה **מלקט**. כלי

[time, so too, if he had a cup containing the equivalent of many olives of wine and he was warned: Do not drink this cup because it contains the equivalent of x amount of olives, he is liable x amount of lashes equal to the amount of olives that he drank].

(8) If [a Nazir] has been defiling himself for the dead all day, he is liable only once. If they said to him: "Do not defile yourself, Do not defile yourself," but he defiled himself [each time] — he is liable for each time. If he [a Nazir was warned once and] shaved the entire day, he is liable only once. If they said to him: "Don't shave, Don't shave," but he shaved [each time] — he is liable for each time. If a person [was warned once and] wears *kilayim* [forbidden mixture of wool and linen] the entire day, he is liable only once. If they said to him: "Don't wear, Don't wear," but he took off and put on the clothing [containing *shatnez*, or as the gemara explains, even if he didn't remove them but he had enough time to remove them and didn't] — he is liable for each [time he could have removed the clothing but didn't].

(9) There is a case where a person plows a single furrow and yet is liable for eight prohibitions [if he was warned for each prohibition]: If a person plows — with an ox and an ass [prohibited in Deuteronomy 22:10], and they are sanctified [animals, the ox is sanctified to the altar and the ass for its value] — *kilayim* [two

רבנו עובדיה מברטנורא

העשוי בעין מלקחי' ללקט את השער: רהיטני. הוא מעצד בלשון מקרא. כלי שבו מחליק חרש עצים פני הלוח ואין הלכה כר"א: **ו כתובת קעקע.** מקרע בסכין על בשרו בעין אותיות. ואחר כך ממלא את הקרע' דיו או כחול: **כתב.** על בשרו בדיו או בכחול. ולא קרע בסכין. או קרע בסכין ולא מלא בדיו או בכחול. אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע. לישנא דקרא נקט דכתיב כתובת קעקע. כתיבה ברישא. והדר קעקע. אבל לעולם הקעקע תחלה. ואחר כך הכתב. וקרא הכי משמע. וכתובת בתוך הקעקע. לא תתנו בכם: **שיכתוב שם השם.** בגמרא מפרש דשם ע"ג קאמר. הכי מפרש לקרא לא תתנו בכם שם ע"ג כי אני ה'. ולא תשתפו אחרי' עמי ואין הלכה כר"ש: **ז אינו חייב אלא אחת.** על מה ששתה תוך כדי דבור של התראה ואם היה לפניו כלי שיש בו כמה רביעי' יין. ואמרו לו אל תשתה כלי זה שיש בו כך וכך שעורים. שתלקה כך וכך מלקיות. חייב על כל שיעור ושעור אף על פי שלא התרו בו אלא התראה אחת: **ח והוא פושט ולובש.** ולא פושט לגמרי אלא כיון שהוציא ראשו והחזירו חייב. ובגמרא קאמר דאינו פושט ממש. אלא ששהה בין התראה להתראה כדי לפשוט וללבוש. הוי כפושט וחוזר ולובש. וחייב על כל התראה והתראה **ט תלם אחת.** שורה אחת של

אחת ואחת: **ח היתה מטמא למתים כל היום,** אינו חייב אלא אחת. אמרו לו אל תטמא, אל תטמא והיה מטמא, חייב על כל אחת ואחת. היתה מגלח כל היום, אינו חייב אלא אחת. אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח, חייב על כל אחת ואחת. היתה לבוש בכלאים כל היום, אינו חייב אלא אחת. אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש, חייב על כל אחת ואחת: **ט יש חורש תלם אחד וחייב עליו משום שמונה לאוין,** החורש בשור וחמור, והן מקדשים, בכלאים בפגרים,

kinds of seeds] in the vineyard, during the Sabbatical year, and on a Festival [the Mishnah is looking for offenses which are punishable by lashes whereas if he performed this labor on shabbat it would be a capital offense], and he is a priest and a Nazir in a place of impurity [i.e., a cemetery]. Hananiah ben Hakhinai says: Also the one who wears *kilayim* [while doing this]. They said to him, This [wearing *shatnez*] does not have the same name [i.e., is unrelated to the act of plowing]. He said to them: The fact of his being a Nazir, also is unrelated.

(10) How many lashes do they give him? Forty minus one, as it states: “[במספר 40] **אֲרַבְעִים**, rather than **במספר 40**, which takes the meaning of] In [i.e., within] the number, forty” (Deuteronomy 25:2-3), i.e., a number coming up to forty. Rabbi Yehudah says: He receives a full forty lashes. And where does he receive the extra [lash, since all the lashes are divided into three groups of thirteen — (see the following Mishnah)]? Between his shoulders.

(11) They appraise [the amount of lashes he could receive without killing] him by

רבנו עובדיה מברטנורא

שדה: **והייב עליו משום שמנה לאוין**. והוא שהתרו בו על כלם: והן מוקדשים. שור קדשי מזבח. וחמור קדשי בדק הבית ובשור אית ביה לאו דלא תעבוד בבכור שורך ובחמור. אזהרה דמעילה ונפקא לן חט חט מתרומה ולא דלא תחרוש בשור ובחמור יחידו. הרי כאן ג' לאוין: **וכלאים בכרם**. על ידי שחורש מחפה חטה ושעורה וחרצן בעפר. ועוב' משום לא תזרע כרמך כלאים. דק"ל המחפ' כלאים לוקה. אף על פי שלא זרען אלא חפה עפר עליהן. הרי זה ד' לאוין. והרמב"ם חשב כלאים בכרם. שני לאוין. א' משום כלאי זרעים שהן שני מיני זרעים. חטה. ושעורה. וחד משום כלאי הכרם בשביל החרצן. ולא חשיב מוקדשים. של שור וחמור. אלא ללאו אחד **שביעית**. שבת לה' שדך לא תזרע ויו"ט. כל מלאכת עבודה לא תעשו: **כהן ונזיר**. והוא בבית הקברות וקעבר על נפש לא יטמא בעמיו האמור בכהנים ועל נפש מת לא יבא האמור בנזיר: **אף הלוּבש כלאים**. בשעה שהיה חורש: **אינו מן השם**. לאו של לבישת כלאים אינו בשביל התלם: **אף כהן ונזיר** דחשבתו לאו. אינו בשביל חרישה אלא בשביל הליכה למקום טומאה. ומיהו ת"ק חשיב להו בכלל לאוין התלם לפי שאינו יכול לחרוש בשוורים אלא אם כן הולך עמהם ומנהיגם: **מנין שהוא סמוך לארבעים**. שגורם לומר אחריו ארבעים דהיינו. תשעה ושלשים. אי הוה כתיב ארבעים במספר. ה"א ארבעים במנינא. השתא דכתיב במספר ארבעים. במספר הגור' לומר אחריו ארבעים. דהיינו תשעה ושלשים: **והיכן הוא לוקה את היתירה**. שאינה ראויה להשתלש דתשעה ושלשים ראויות להשתלש שליש מלפניו. ושתי ידות אחת על כתף זו וא' על כתף זו. וזו של ארבעים היכן לוקה אותה: **בין כתיפיו**. ואין הלכה כר' יהודה: **לא אין אומדין אותו וכו'**. שכל הלוקין בב"ד היו צריכין לאומדן בתחלה שלא ימורו

a number of lashes which is divisible by three. If they appraised him [capable of withstanding] forty, and he received some lashes, but then they retracted saying that he is incapable of receiving forty, he is exempt [from the rest]. If they appraised him as capable of receiving eighteen, but when he was [whipped eighteen lashes,] they said he is capable of receiving forty, he is exempt [from the rest, this is deduced from the verse: "He should flog him with forty but must not exceed" (Deuteronomy 25:3), however there are times when you may deduct]. If he committed a transgression involving two prohibitions, and they appraised him once [for both prohibitions, as capable of receiving a minimum of forty-two — (see Talmud, Makkot 22b)], he is whipped and then is exempt; if [he was] not [appraised for both together], he is whipped [for one], recovers, and then is whipped [for the over one].

(12) How do they whip him? [A post is sunk into the ground with a height of one and a half to two *amot*, he bends over and leans on the post and] his two hands are tied to either side of the post, and the synagogue [i.e., Court] official grabs his clothes— if they tear, they tear, and if the stitches come loose, they come loose — until his chest is revealed. The stone is placed behind him. The synagogue official stands on it, with a calfskin whip in his hand, folded over into two and folded again into four, [i.e., four strips stitched together] with two [thin]

רבנו עובדיה מברטנורא

מזמת ההכאות. מדכתיב לא יוסיף מכלל שאם צריך לגרוע גורעין: **אלא במכות הראויות להשתלש.** ואין מוסיפין לעולם על האומד: **אמדוהו לקבל ארבעים.** חסר אחד. אלא לישנא דקרא נקט: **אמדוהו אומד אחד.** לשני מלקיות. כגון אמדוהו ללקות ארבעים ושנים **ואם לאו.** שלא אמדוהו אלא למלקות אחת: **יב על העמוד.** שהוא נעוץ בקרקע. וזקוף וגבוה כדי להשען עליו **וחזן.** שמש שליח ב"ד: **נפרמו.** נקרעו חוטי התפירה: **מאחוריו.** של הלוקה: **ורצועה של עגל.** שנאמר ארבעים יכנו. וסמך ליה לא תחסום שור בדישו: **כפולה לשנים ושנים לארבעה.** ד' רצועות תפורות זו על זו **וב' רצועות.** דקות של חמור: **עולות ויורדות בה.** כעין קלקלי של אוכף וטעמא משום דכתיב (ישעיה א) ידע שור קונוהו וחמור אבוס בעליו אמר הקדוש ברוך הוא יבא מי שמכיר

strips of donkey hide,] going up and down it. [The whip is composed of the hide of an ox and an ass, based on the verse of: "The ox knows its owner and the ass his master's crib" (Isaiah 1:3).] (13) Its handle is a handbreadth [long], and its width is a handbreadth, and its tip [when whipping on the shoulder] extends [over his back] to his belly [thus the handle has a hole in it so that he could slide and adjust the length of the whip as needed]. He lashes him one third in front [as the verse states:

"And flog him in front a fixed measure" (Deuteronomy 25:2), i.e., singular, one part of the lashes], and [also two parts, i.e.,] two thirds behind him [a third on each shoulder]; he lashes him neither standing nor sitting, rather [the one receiving the lashes is] stooped, as it is said: "And the judge shall cause him to fall [i.e., stoop] down" (Deuteronomy 28:2), and [he raises the whip with both hands but] he lashes him [only] with one hand, with all his might.

(14) And the Reader reads: "If you will not observe to do ... Then the Lord will afflict you with plagues, and the plagues" (Deuteronomy 28:58-59) And he returns to the beginning of the passage in Scripture "Keep therefore the words of this covenant ...," (Deuteronomy 29:8) and he concludes, "But He, being full of compassion, forgives iniquity" (Psalms 78:38), [and he tries to finish reading with the conclusion of the lashes] and [if they didn't finish administering the lashes] he returns to the beginning of the passage. If he dies under his hand, he [the one whipping] is exempt [from exile]. If however, he added one [extra] lash

רבנו עובדיה מברטנורא

באבוס בעליו ויפרע ממי שאינו מכיר אבוס בעליו: **יג ידה טפח**. בית יד שהרצועה תלויה בה ארכו טפח: **ורחבה**. של רצועה של עגל טפח: **וראשה מגעת ע"פ כריסו**. לכך צריך שיהא בבית יד של רצועה נקב שחוזן המלקה יכול להאריך ולקצר הרצועה כרצונו. שאין מלקין לאדם אלא ברצועה שראשה מגעת ע"פ כרסו שהוא טבורו: **שליש מלפניו**. דכתיב (דברים כה) והכהו לפניו כדי רשעתו. לפניו כדי רשעתו אחת. ולאחריו כדי שתיים: **מלפניו**. על לבו: **מאחריו**. שלישי על כתף זו ושליש על כתף זו: **מכה בידו אחת**. אבל כשמגביה הרצועה מגביה בשתי ידיו: **בכל כחו**. דכתיב (שם) מכה רבה: **יד והקורא קורא**. דכתיב (ויקרא יט) בקרת תהיה. בקריאה תהא שקורין עליו אם לא תשמור לעשות וגו'. וגודל שבדיינים קורא. והסמוך לו מונה. והשלישי אומר על כל הכאה והכאה ומצוה על הקורא לצמצם להשלים המקראות בסוף המלקות. ואם לא צמצם חוזר וקורא פעם שניה וממחר לקרא ולהשלים כשישלים המלקה להלקות: **ואם מת תחת ידו פטור**. מפני שמכהו ברשות:

עולות ויורדות קה: **יג ידה טפח ורחבה טפח**, וראשה מגעת על פי כרסו. ומכה אותו שלישי מלפניו ושתי ידות מלאחריו. ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מטה, שנאמר (דברים כה) והפילו השפט. והמכה מכה בידו אחת בכל כחו: **יד והקורא קורא** (שם כה) אם לא תשמור לעשות וגו' והפלא ה' את מכתך ואת מכות וגו', וחוזר לתחלת המקרא (שם כט) ושמתם את דברי הברית הזאת וגו', וחוזר (תהלים עח) והוא רחום יכפר עון וגו', וחוזר לתחלת המקרא. ואם מת תחת ידו, פטור. הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת, הרי זה גולה

to him, and he died, he is exiled because of him. [Since the verse states: "And your brother will be degraded before you" (Deuteronomy 25:3) thus] if he befouled himself, whether from his intestines or from urine, he is exempt [from further lashes as this sufficiently fulfills his "degradation"]. Rabbi Yehudah says: A man — from his intestines; a woman — [whose shame is greater even] from urine.

(15) All those liable *karet* who received lashes [and have repented] are exempt from *karet*, for it says: "And your

brother be degraded before you" (Deuteronomy 25:3) — once he is whipped, he is as your **brother**; the opinion of Rabbi Hananiah ben Gamliel. Rabbi Hananiah ben Gamliel said: [Since the measure of reward is greater than the measure of punishment (see Rashi Exodus 20:5), thus] if a person's life is taken from him for committing a single transgression [by *karet*], how much more so is the one who performs a single commandment [*mitzvah*, i.e., that of receiving lashes and repenting] given life. [This could also be understood as an independent statement.]. Rabbi Shimon says: From the place [i.e., the passage of *karet*] he learned this, as it is said: "These souls that do them shall be cut off" (Leviticus 18:29) and it says: "Which if a man does, he will live by them," (ibid., verse 5) which means that whoever sits and does not commit a transgression is rewarded as one who performs a commandment. Rabbi Shimon bar Rebbi says: For it

רבנו עובדיה מברטנורא

הוסיף לו. כגון דטעה במניא נתקלקל. שהוציא רעי מחמת ההכאה: פטור. דכתיב (דברים כה) ונקלה אחיך לעיניך. והרי נקלה שנתלכלך: ואשה. אף במים דבשתה מרובה. ואין הלכה כר"י: טו נפטרו מידי כריתתן. אם עשו תשובה: העושה מצוה אחת על אחת כמה וכמה. אית דמפרשי דעל חייבי כריתות שלקו קאמר מי שקיבל עליו הדין ועשה מצוה כשלקה: על אחת כמה וכמה שתינתן לו נפשו. ויפטר מידי כרת. שמדה טובה מרובה על מדת פורענות ואית דמפרשי. דמלתא באנפי נפשיה קאמר להודיע מתן שכרן של מצות. קל וחומר מענשן של עבירות: ממקומו הוא למד. מחייבי כריתות דאיירי בהו אנו למדין שהיושב ולא עבר עבירה מעלין עליו שכר כעושה מצוה דכתיב בעריות(ויקרא יח) ונכרתו הנפשות. ואומר(שם) אשר יעשה אותם האדם וחי בהם וסמוך ליה לא תקרבו לגלות ערוה. הרי שמי שיושב ואינו מגלה ערוה. הכתוב קוראו עושה מצוה. וכתיב ביה וחי בהם. כדרך שהעניש כרת במי שעושה עבירה וזה דוקא במי שבא עבירה לידו וכבש יצרו

על ידו. נתקלקל בין ברעי בין במים, פטור. רבי יהודה אומר, האיש ברעי והאשה במים: טו כל חיבי כריתות שלקו, נפטרו ידי כריתתן, שנאמר (דברים כה) ונקלה אחיך לעיניך, כשלקה הרי הוא כאחיק, דברי רבי חנניא בן גמליאל. אמר רבי חנניא בן גמליאל, מה אם העובר עברה אחת, נוטל נפשו עליה. העושה מצוה אחת, על אחת כמה וכמה שתנתן לו נפשו. רבי שמעון אומר, ממקומו הוא למד, שנאמר (ויקרא יח) ונכרתו הנפשות העשות וגו', ואומר (שם) אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. כל היושב ולא עבר עברה, נותנין לו שכר פעושה

states: "Only be sure that you do not eat the blood, for the blood is the life" (Deuteronomy 12:23). If a person who keeps away from blood, which revolts man, receives reward [as the verse states: "So that it may be good for you and for your children after you, forever" (ibid. verse 28)], how much more so should the one who keeps away from robbery and forbidden relationships, which man's soul lusts after and desires, receive merit, [for] himself, [for] his generation [i.e., children] and for the generations [to come forth, from his] generation [i.e., his grandchildren], to the end of all time.

(16) Rabbi Hananiah ben Akashia says: The Holy One, blessed is He, wished to grant merit to Israel, therefore He gave them abundant Torah and commandments [some of which they would have kept anyway such as refraining from eating certain vermin], as it is said: "The Lord was pleased for the sake of His righteousness to magnify the Torah and make it glorious" (Isaiah 42:21).

רבנו עובדיה מברטנורא

ולא עשאה. כיוסף הצדיק וכיוצא בו: טז לפיכך הרבה להם תורה ומצות. כגון פרשת שקצים ורמשים כדי להרבות שכר כשהן בדלים מהם אף על פי שבלאו הכי לא היו אוכלין אותן שנפשו של אדם קצה בהן: למען צדקו. להצדיק את ישראל. ולזכות אותן:

מצוה. רבי שמעון בר רבי אומר, הרי הוא אומר (דברים יב) רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש וגו', ומה אם הדם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שכר. גזל ועריות שנפשו של אדם מתאוה להן ומחמדתן, הפורש מהן על אחת כמה וכמה שיזכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות: טז רבי חנניא בן עקשיא אומר, רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצות, שנאמר (ישעיה מב) "הפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר":